II

(Icke-lagstiftningsakter)

BESLUT

RÅDETS BESLUT (EU) 2021/1868
av den 15 oktober 2021
om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 148.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ([1]),

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([2]),

efter att ha hört Regionkommittén,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande ([3]), och

av följande skäl:

(1) Medlemsstaterna och unionen bör arbeta för att utveckla en samordnad sysselsättningsstrategi och särskilt för att främja en kvalificerad, utbildad och anpassningsbar arbetskraft och en arbetsmarknad som är framtidsorienterad och mottaglig för ekonomiska förändringar i syfte att uppnå full sysselsättning och sociala framsteg, en balanserad tillväxt, en hög miljöskyddsnivå och en bättre miljö, enligt de mål som fastställs i artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). Medlemsstaterna bör betrakta främjande av sysselsättningen som en fråga av gemensamt intresse och inom rådet samordna sina åtgärder i detta hänseende, med beaktande av nationell praxis i fråga om arbetsmarknadsparternas ansvar.

(2) Unionen ska bekämpa social utestängning och diskriminering, främja social rättvisa och socialt skydd, jämställdhet mellan kvinnor och män, solidaritet mellan generationerna och skydd av barnets rättigheter, såsom fastställs i artikel 3 i EU-fördraget. Vid fastställandet och genomförandet av sin politik och verksamhet bör unionen beakta de krav som är förknippade med främjandet av hög sysselsättning, garantier för ett fullgott socialt skydd, kampen mot fattigdom och social utestängning samt en hög utbildningsnivå och en hög hälsoskyddsnivå för människor, såsom fastställs i artikel 9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

(3) I enlighet med EUF-fördraget har unionen utarbetat och genomfört instrument för samordning av den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken. Ett av dem är riktlinjerna för medlemsstaternas sysselsättningspolitik (nedan kallade *riktlinjerna*) i bilagan till rådets beslut (EU) 2020/1512 ([4]), vilka tillsammans med de allmänna riktlinjer för medlemsstaternas och unionens ekonomiska politik som fastställs i rådets rekommendation (EU) 2015/1184 ([5]) utgör de integrerade riktlinjerna. De bör fungera som vägledning vid genomförandet av politiken i medlemsstaterna

([1]) Yttrande av den 16 september 2021 (ännu inte offentliggjort i EUT).
([2]) Yttrande av den 23 september 2021 (ännu inte offentliggjort i EUT).
([3]) Yttrande av den 24 juni 2021 (ännu inte offentliggjort i EUT).
([4]) Rådets beslut (EU) 2020/1512 av den 13 oktober 2020 om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik (EUT L 344, 19.10.2020, s. 22).
([5]) Rådets rekommendation (EU) 2015/1184 av den 14 juli 2015 om allmänna riktlinjer för medlemsstaternas och Europeiska unionens ekonomiska politik (EUT L 192, 18.7.2015, s. 27).

och i unionen och avspeglar det ömsesidiga beroendet mellan medlemsstaterna. De samordnade strategier och reformer på europeisk och nationell nivå som blir resultatet bör utgöra en lämplig övergripande och hållbar blandning av ekonomisk politik och sysselsättningspolitik som bör få positiva spridningseffekter.

(4) Riktlinjerna överensstämmer med stabilitets- och tillväxtpakten, med befintlig unionslagstiftning och med olika unionsinitiativ, inklusive rådets rekommendationer av den 10 mars 2014 ([6]), den 15 februari 2016 ([7]), den 19 december 2016 ([8]), den 15 mars 2018 ([9]), den 22 maj 2018 ([10]), den 22 maj 2019 ([11]), den 8 november 2019 ([12]), den 30 oktober 2020 ([13]) och den 24 november 2020 ([14]), kommissionens rekommendation (EU) 2021/402 ([15]) och rådets rekommendation (EU) 2021/1004 ([16]).

(5) I den europeiska planeringsterminen kombineras de olika instrumenten i en övergripande ram för en integrerad multilateral samordning och övervakning av ekonomisk politik och sysselsättningspolitik. I planeringsterminen införlivas principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter och dess övervakningsverktyg, den sociala resultattavlan, inbegripet starka förbindelser med arbetsmarknadens parter, civilsamhället och andra berörda parter, samtidigt som miljömässig hållbarhet, produktivitet, rättvisa och stabilitet är riktmärken. Planeringsterminen främjar arbetet med att nå målen för hållbar utveckling. Unionens och medlemsstaternas sysselsättningspolitik och ekonomiska politik bör samordnas med Europas omställning till en klimatneutral, miljömässigt hållbar och digital ekonomi, förbättra konkurrenskraften, säkerställa skäliga arbetsvillkor, främja innovation, social rättvisa och lika möjligheter för alla samt bekämpa ojämlikheter och regionala skillnader.

(6) Klimatförändringarna och de miljörelaterade utmaningarna, globaliseringen, digitaliseringen, artificiell intelligens, distansarbete, plattformsekonomin och de demografiska förändringarna förändrar Europas ekonomier och samhällen. Unionen och dess medlemsstater ska arbeta tillsammans för att hantera dessa strukturella faktorer på ett ändamålsenligt sätt och anpassa befintliga system efter behov, med beaktande av det nära ömsesidiga beroendet mellan medlemsstaternas ekonomier och arbetsmarknader och tillhörande politik. Detta kräver en samordnad, ambitiös och verkningsfull politik både på unions- och medlemsstatsnivå, i överensstämmelse med EUF-fördraget och unionens regler om ekonomisk styrning och med beaktande av den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Dessa politiska insatser bör omfatta stimulans för hållbara investeringar, förnyade satsningar på strukturreformer i lämplig ordningsföljd som ökar den ekonomiska tillväxten, skapandet av arbetstillfällen av hög kvalitet, produktiviteten, skäliga arbetsvillkor, den sociala och territoriella sammanhållningen, den uppåtgående konvergensen, motståndskraften och det finanspolitiska ansvaret. De bör kombinera åtgärder på både utbuds- och efterfrågesidan, samtidigt som åtgärdernas miljörelaterade, sysselsättningsmässiga och sociala konsekvenser beaktas.

(7) Europaparlamentet, rådet och kommissionen har proklamerat den europeiska pelaren för sociala rättigheter ([17]). Den innehåller 20 principer och rättigheter som behövs för att arbetsmarknader och välfärdssystem ska bli rättvisa och välfungerande. De är strukturerade i tre kategorier: lika möjligheter och tillgång till arbetsmarknaden, rättvisa arbetsvillkor samt social trygghet och inkludering. Principerna och rättigheterna ger unionens strategi en inriktning som säkrar att omställningarna till klimatneutralitet, miljömässig hållbarhet, digitalisering och demografisk förändring är socialt rättvisa. Den europeiska pelaren för sociala rättigheter och den åtföljande sociala resultattavlan utgör en referensram för övervakning av medlemsstaternas resultat inom områdena sysselsättning och socialpolitik,

([6]) Rådets rekommendation av den 10 mars 2014 om kvalitetskriterier för praktikprogram (EUT C 88, 27.3.2014, s. 1).
([7]) Rådets rekommendation av den 15 februari 2016 om långtidsarbetslösas återinträde på arbetsmarknaden (EUT C 67, 20.2.2016, s. 1).
([8]) Rådets rekommendation av den 19 december 2016 om kompetenshöjningsvägar: nya möjligheter för vuxna (EUT C 484, 24.12.2016, s. 1).
([9]) Rådets rekommendation av den 15 mars 2018 om en europeisk ram för ändamålsenliga lärlingsutbildningar av god kvalitet (EUT C 153, 2.5.2018, s. 1).
([10]) Rådets rekommendation av den 22 maj 2018 om nyckelkompetenser för livslångt lärande (EUT C 189, 4.6.2018, s. 1).
([11]) Rådets rekommendation av den 22 maj 2019 om förskoleverksamhet och barnomsorg av hög kvalitet (EUT C 189, 5.6.2019, s. 4).
([12]) Rådets rekommendation av den 8 november 2019 om tillgång till socialt skydd för arbetstagare och egenföretagare (EUT C 387, 15.11.2019, s. 1).
([13]) Rådets rekommendation av den 30 oktober 2020 om en väg till jobb – en förstärkt ungdomsgaranti och om ersättande av rådets rekommendation av den 22 april 2013 om att inrätta en ungdomsgaranti (EUT C 372, 4.11.2020, s. 1).
([14]) Rådets rekommendation av den 24 november 2020 om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft (EUT C 417, 2.12.2020, s. 1).
([15]) Kommissionens rekommendation (EU) 2021/402 av den 4 mars 2021 om effektiva aktiva arbetsmarknadsåtgärder till följd av covid-19-krisen (Ease-åtgärder) (EUT L 80, 8.3.2021, s. 1).
([16]) Rådets rekommendation (EU) 2021/1004 av den 14 juni 2021 om inrättande av en europeisk barngaranti (EUT L 223, 22.6.2021, s. 14).
([17]) Interinstitutionell proklamation av den europeiska pelaren för sociala rättigheter (EUT C 428, 13.12.2017, s. 10).

för att driva på reformer på nationell, regional och lokal nivå och för att förena det ”sociala” med ”marknaden” i dagens moderna ekonomi, bland annat genom att främja den sociala ekonomin. Den 4 mars 2021 lade kommissionen fram en handlingsplan för genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter (nedan kallad *handlingsplanen*), med ambitiösa men realistiska överordnade mål och kompletterande delmål för 2030 på områdena sysselsättning, kompetens, utbildning och socialt skydd.

(8) Vid det sociala toppmötet i Porto den 8 maj 2021 erkände stats- och regeringscheferna den europeiska pelaren för sociala rättigheter som en grundläggande del av återhämtningen, och konstaterade att dess genomförande kommer att stärka unionens satsning på en digital, grön och rättvis omställning och bidra till att uppnå en social och ekonomisk konvergens uppåt och till att ta itu med demografiska utmaningar. De betonade att den sociala dimensionen, den sociala dialogen och arbetsmarknadsparternas aktiva deltagande står i centrum för en social marknadsekonomi med hög konkurrenskraft. De ansåg att handlingsplanen tillhandahåller användbar vägledning för genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter, bland annat på områdena sysselsättning, kompetens, hälsa och socialt skydd. De välkomnade unionens nya överordnade mål för 2030 för sysselsättning (78 % av befolkningen i åldern 20–64 år bör vara sysselsatt), kompetens (60 % av alla vuxna bör delta i utbildning varje år) och fattigdomsminskning (med minst 15 miljoner människor, varav fem miljoner bör vara barn) samt den reviderade sociala resultattavlan, som kommer att hjälpa till att mäta framstegen med genomförandet av principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter som en del av ramen för politisk samordning inom den europeiska planeringsterminen. De konstaterade även att i takt med att Europa gradvis återhämtar sig från covid-19-pandemin kommer man att prioritera att skapa nya arbetstillfällen och inte bara bevara de befintliga samt att förbättra kvaliteten i arbetet, och betonade att genomförandet av principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter kommer att vara avgörande för att säkerställa att fler och bättre arbetstillfällen för alla skapas inom ramen för en inkluderande återhämtning. De framhöll sitt engagemang för enighet och solidaritet, vilket också innebär att lika möjligheter ska säkerställas för alla och att ingen hamnar på efterkälken.

De bekräftade att de i enlighet med Europeiska rådets strategiska agenda 2019–2024 är fast beslutna att fortsätta att fördjupa genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter på unionsnivå och nationell nivå, med vederbörlig hänsyn till respektive befogenheter och subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. Slutligen betonade de vikten av att noggrant följa framstegen med genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och unionens överordnade mål för 2030, även på den högsta nivån.

(9) Reformer på arbetsmarknaden, inklusive de nationella lönesättningsmekanismerna, bör följa nationell praxis beträffande den sociala dialogen, för att se till lönerna är rättvisa och möjliggör en rimlig levnadsstandard och hållbar tillväxt. De bör ge tillräckliga möjligheter att övergripande beakta socioekonomiska frågor, inklusive förbättringar vad gäller hållbarhet, konkurrenskraft, innovation, skapandet av arbetstillfällen av hög kvalitet, arbetsvillkor, fattigdom bland förvärvsarbetande, utbildning och kompetens, folkhälsa och inkludering samt reallöner. Medlemsstaterna och unionen bör säkerställa att covid-19-pandemins sociala, sysselsättningsrelaterade och ekonomiska inverkan lindras och att omställningar är socialt rättvisa. De bör också främja utvecklingen mot ett inkluderande och resilient samhälle där människor är skyddade och kan förutse och hantera förändringar och aktivt delta i samhällslivet och ekonomin. Enhetliga aktiva arbetsmarknadsåtgärder som utgörs av tillfälliga anställnings- och övergångsincitament, kompetensåtgärder och förbättrade arbetsförmedlingar krävs för att stödja övergångar på arbetsmarknaden i enlighet med rekommendation (EU) 2021/402.

(10) Diskriminering i alla former bör åtgärdas, jämställdhet mellan könen bör säkerställas och ungdomssysselsättning bör stödjas. Tillgång och möjligheter för alla bör säkerställas och fattigdom och social utestängning, även för barn, bör minskas, framför allt genom väl fungerande arbetsmarknader liksom adekvata och inkluderande sociala trygghetssystem, och genom att hindren för deltagande i utbildning och på arbetsmarknaden undanröjs, bland annat genom investeringar i förskoleverksamhet och barnomsorg samt i digitala färdigheter. Mot bakgrund av covid-19-pandemin och med tanke på den åldrande befolkningen är det särskilt viktigt med jämlik tillgång till ekonomiskt överkomlig långvarig vård och omsorg och hälso- och sjukvård i rätt tid, inklusive förebyggande och hälsofrämjande åtgärder. Möjligheterna för personer med funktionsnedsättningar att bidra till ekonomisk tillväxt och social utveckling bör tillvaratas i högre utsträckning. När nya ekonomiska modeller och affärsmodeller införs på arbetsplatser i unionen förändras också anställningsförhållandena. Medlemsstaterna bör säkerställa att den europeiska sociala modellen bibehålls och stärks av de anställningsförhållanden som följer av nya arbetsformer.

(11) De integrerade riktlinjerna bör tjäna som underlag för eventuella landsspecifika rekommendationer som rådet kan ge medlemsstaterna. Efter lanseringen av faciliteten för återhämtning och resiliens genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 ([18]) anpassade kommissionen den europeiska planeringsterminen 2021 och föreslog endast rekommendationer för budgetsituationen i varje medlemsstat 2021, såsom fastställts i stabilitets- och tillväxtpakten.

(12) Medlemsstaterna ska till fullo utnyttja React-EU, inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/2221 ([19]), som förstärker de sammanhållningspolitiska fonderna fram till 2023, Europeiska socialfonden +, inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057 ([20]), faciliteten för återhämtning och resiliens och annan unionsfinansiering, inklusive Fonden för en rättvis omställning, inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1056 ([21]), och InvestEU, inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/523 ([22]), för att främja sysselsättning, sociala investeringar, social inkludering och tillgänglighet samt främja kompetenshöjning och omskolning av arbetskraften, livslångt lärande och högkvalitativ utbildning och fortbildning för alla samt digital kompetens och digitala färdigheter.

Medlemsstaterna ska också fullt ut utnyttja Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter för uppsagda arbetstagare, inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/691 ([23]), för att stödja arbetstagare som har sagts upp till följd av omfattande omstruktureringar, såsom covid-19-pandemin, socioekonomiska omvandlingar som uppstår till följd av globaliseringen och tekniska och miljömässiga förändringar. De integrerade riktlinjerna riktar sig till medlemsstaterna och unionen, men de bör genomföras i partnerskap med alla nationella, regionala och lokala myndigheter, i nära samarbete med parlamenten, samt med arbetsmarknadens parter och företrädare för det civila samhället.

(13) Sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd ska övervaka hur den relevanta politiken genomförs mot bakgrund av riktlinjerna för sysselsättningspolitiken, i enlighet med sina respektive fördragsenliga mandat. Dessa kommittéer och andra förberedande rådsorgan som medverkar i samordningen av den ekonomiska politiken och socialpolitiken ska ha ett nära samarbete. Europaparlamentet, rådet och kommissionen bör upprätthålla en politisk dialog, särskilt vad gäller riktlinjerna för medlemsstaternas sysselsättningspolitik.

(14) Samråd har ägt rum med kommittén för socialt skydd.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Riktlinjerna för medlemsstaternas sysselsättningspolitik enligt bilagan till beslut (EU) 2020/1512 ska fortsätta att gälla under 2021 och ska beaktas i medlemsstaternas sysselsättningspolitik och reformprogram.

([18]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17).

([19]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/2221 av den 23 december 2020 om ändring av förordning (EU) nr 1303/2013 vad gäller ytterligare medel och genomförandebestämmelser för att tillhandahålla stöd för främjande av krisreparation i samband med covid-19-pandemin och dess sociala konsekvenser och för förberedande av en grön, digital och resilient återhämtning av ekonomin (React-EU) (EUT L 437, 28.12.2020, s. 30).

([20]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057 av den 24 juni 2021 om inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+) och om upphävande av förordning (EU) nr 1296/2013 (EUT L 231, 30.6.2021, s. 21).

([21]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1056 av den 24 juni 2021 om inrättande av Fonden för en rättvis omställning (EUT L 231, 30.6.2021, s. 1).

([22]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/523 av den 24 mars 2021 om inrättande av InvestEU-programmet och om ändring av förordning (EU) 2015/1017 (EUT L 107, 26.3.2021, s. 30).

([23]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/691 av den 28 april 2021 om inrättande av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter för uppsagda arbetstagare (EGF) och om upphävande av förordning (EU) nr 1309/2013 (EUT L 153, 3.5.2021, s. 48).

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Luxemburg den 15 oktober 2021.

På rådets vägnar
J. CIGLER KRALJ
Ordförande